

Karrebæksminde som en stor transit-havn for aale-handelen

»Helene« af Holland henter i disse dage 46,000 kg fede danske blankaal

Der vil være grund til at minde Jan de Hartogs bog: »Hollands sønner« naar man med korte mellemrum har haft lejlighed til at se de to hollandske aalekvaser, som har aflagt besøg i Karrebæksminde havn, og hvoraf den sidste lige er ankommet hertil.

For kort tid siden var »Pieter Geertruida« i havnen, og i fredags ankom en anden, motorkvasen »Helene« af Bloetaal, ført af en stout skipper, kapt. H. H. de Leeuw van Weeven. Han er en gammel ending i Danmark, da han under den første verdenskrig hele tiden opholdt sig med sin faders skib heroppe, hvorfor han naturligvis med hollændernes medfødte sprogtalet taler sproget særdeles godt.

Skibet har en besætning paa 4 mand og er paa 115 br. reg. t. og som en mærkværdighed kan anføres, at til trods for, at »Pieter Geertruida« nok har en større brutto register tonage, 172 tons, saa kan »Helene« alligevel laste det samme antal kg levende aal, nemlig 50,000 kg., der placeres i 16 forskellige tanke eller bassiner. I skibet er der to pumper, der er beregnet dels til fornyelse af vandet og dels til iltning, og det er paa denne maade muligt at faa udskiftet vandet suksessivt og faa tilført vandet den fornødne ilt, saaledes at det stadig er muligt at holde liv i de store mængder aal, som her er tale om.

Populært har man vel lov til at sige, at skibet bestaar af tre dele: Agterenden — »hyttefad« og forstavn, Hyttefadet er skibets midterparti og er naturligvis gennemhullet som en si og staar paa dens maade i direkte forbindelse med det udenbords vand. Skillevæggene til bassinerne er ligeledes gennemhullet, men hullerne er selvfølgelig ikke saa store, at aalene kan passere gennem disse. Skibet er bygget af 7 mm jernplader — og for et skib til et saadant formaal er det at foretrække for træ, da dette vil kræve et langt sværere skrog, og det ville saa gaa ud over vandcirkulationen.

Fra Karrebæksminde via Holland til Middelhavet.

Fartøjet er bygget for ca. 20 aar siden og har installeret en 120 hestekraft — 3 cyl. — motor mrk. Bentz diesel. Fartøjet er i stand til at gøre en fart paa 7 sm-time

til trods for, at skibets gennemhullede midterparti yder stor modstand ved skibets fart gennem vandet. Naturligvis har man ogsaa forstaaet at gøre brug af de tekniske forbedringer og fremskridt, der er sket siden skibets bygning. Der er saaledes installeret en radiopejler til brug i diset og taaget vejr.

Endvidere er der en kombineret traadløs telefonisender og modtager. Der er beboelse forude til 2 mand og agter i brobygningen til andre to mand: fører og disponent. Agter for kommandohus og bro, sammenbygget med dette, er der en fiks og praktisk indrettet kabys samt en hyggelig lille salon.

»Helene« er almindeligvis beskæftiget paa fart paa Middelhavet i ca. 4 maaneder om aaret. Denne sæson begynder straks efter nytår, og paa sin sidste rejse paa Middelhavet fra Sydfrankrig havde man 17 døgn i søen til Holland og en last af 50,000 kg aal, der kom godt frem (levende). Herefter har »Helene« været beskæftiget i nordeuropæisk fart og sejlet mellem: England, Holland, Sverige og Danmark.

I 1948 blev skibet forlænget med med 5 meter, hvilket foraarsagede, at lastkapaciteten blev forøget, saaledes at den kunne medføre endnu 12,000 kg aal.

Johan Kuyten, Bloementaal, er skibets reder og ejer og har gennem et langt aaremaal haft et velanskrevet navn som aaleeksportør, og hans tre sønner er alle beskæftigede i firmaet. En søn leder afdelingen i England, en anden afdelingen i Holland og en tredje søn, mr. Fritz Kuyten, er ombord i »Helene« som disponent; medens »gamle« Kuyten, som han gerne kaldes, med sikker haand har det samlede overblik med firmaets forretninger, der strækker sig lige fra Østersøen til Middelhavet, ja, helt til Tunis drives der aalehandel.

En last til en værdi af en kvart million.

Der er naturligvis i denne handel investeret ret stor kapital, naar der er tale om laster til en værdi af op til 250,000 kroner. Naar »Helene« afsejler fra Karrebæksminde, er den tillastet med 46,000 kg levende aal, der er købt paa tre pladser i Danmark, og turen gaar saa til Holland, hvor man skal fejre julen, inden det gaar mod de varmere strøg paa Middelhavet.

Ligesom hollænderne har store transoceanangaaende slæbebaade, har ogsaa dette land specialiseret sig i visse tilfælde med dette her nævnte erhverv, og mkv. »Helene« maa naturligvis siges at være et klart udtryk for hollandsk foretagsomhed og en værdig anbefaling for Hollands skibsbygningskunst.

Iøvrigt foregaar der i disse dage en ret livlig udskibning af aal fra Karrebæksminde havn, der endog er blevet transit- eller samlehavn for efteraarets blankaal, saaledes er den danske aalekvas »Solglimt« kommet hertil og har udskibet en del aal til »Helene« fra Fyen. Endvidere ligger her ogsaa kvasen »Vega«, tilhørende aalefirmaet Th. Petersen, Kolding. Det ser ud til, at alle de fangede blankaal vil blive solgte og udskibede inden jul. Prisen er ca. kr. 4,40 pr. kg til fiskerne for aalene, som de er fanget, og dette er en stigning i forhold til forrige aar paa ca. 0,75 kr. til 1,00 kr., men for visse fiskere er fangstudbyttet gaaet en del ned i forhold til i fjor.

402-0125 Persbericht

- Periodiek: Onbekend Deense dagblad
 - Publicatiedatum: waarschijnlijk 1952-1954
(Helene is gewoonlijk 4 maanden per jaar op de Middellandse zee te vinden)
 - Taal: Deens
-

Karrebæksminde als belangrijke doorvoerhaven voor de palinghandel

De "Helene" van Holland haalt momenteel 46.000 kg vette Deense schieraal op.

Men zal zich het boek "Zonen van Holland" van Jan de Hartog herinneren wanneer men de gelegenheid heeft gehad de twee Nederlandse palingschepen te zien die de haven van Karrebæksminde met korte tussenpozen hebben aangedaan, waarvan de laatste hier net is aangekomen.

Kort geleden lag de "Pieter Geertruida" in de haven, en vrijdag arriveerde er nog een, het motorschip Helene van Bloemendaal, onder leiding van een stoere schipper, kapitein H.H. de Leeuw van Weenen. Hij is een inwoner van Denemarken, aangezien hij tijdens de Eerste Wereldoorlog de hele tijd op het schip van zijn vader hier heeft doorgebracht, waardoor hij de taal van nature zeer goed spreekt, met het aangeboren taaltalent van het Nederlands.

Het schip heeft een bemanning van 4 man en is 115 br. reg. t. en als merkwaardig feit kan worden gesteld dat, ondanks het feit dat de "Pieter Geertruida" een groter bruto tonnage heeft, 172 ton, de "Helene" nog steeds hetzelfde aantal kilo's levende paling kan laden, namelijk 50.000 kg, die in 16 verschillende tanks of bassins worden geplaatst. Het schip is voorzien van twee pompen, die deels zijn ontworpen voor waterverversing en deels voor beluchting, en op deze manier is het mogelijk om het water achtereenvolgens te laten versen en de paling van de nodige zuurstof te voorzien, zodat het nog steeds mogelijk is om de grote hoeveelheden paling in leven te houden.

In de volksmond wordt waarschijnlijk gezegd dat het schip uit drie delen bestaat: de achtersteven - de "kajuit" en de boeg. De kajuit is het middelste deel van het schip en is van nature geperforeerd als een zeef en staat zo in directe verbinding met het water overboord. De scheidingswanden voor de bassins zijn eveneens geperforeerd, maar de gaten zijn natuurlijk niet zo groot dat de paling erdoorheen kan. Het schip is gebouwd van 7 mm dikke ijzeren platen – en voor een schip voor dit doel is hout de voorkeur, omdat dit een veel zwaardere romp vereist, wat de watercirculatie zou beïnvloeden.

Van Karrebæksminde via Nederland naar de Middellandse Zee.

Het schip is ongeveer 20 jaar geleden gebouwd en is voorzien van een 120 pk sterke Bentz dieselmotor (3 cilinders). Het schip kan een snelheid van 7 knopen per uur halen, ondanks het feit dat het geperforeerde middengedeelte van het schip grote weerstand biedt tegen de snelheid van het schip door het water. Uiteraard hebben ze ook begrepen hoe ze de technische verbeteringen en ontwikkelingen die sinds de bouw van het schip zijn doorgevoerd, optimaal kunnen benutten. Er is een radio-richtingzoeker geïnstalleerd voor gebruik bij nevelig en mistig weer.

Verder is er een gecombineerde draadloze telefoonzender en -ontvanger. Er is accommodatie voor twee man voorin en achterin in de brugconstructie voor nog eens twee man: de bestuurder en de dispatcher. Achter de commandowoning en de brug, die samen met deze zijn gebouwd, bevinden zich een nette en praktisch ingerichte kombuis en een gezellige kleine salon.

»Helene« is gewoonlijk ongeveer 4 maanden per jaar op de Middellandse Zee te vinden. Dit seizoen begint direct na Nieuwjaar. Tijdens haar laatste reis op de Middellandse Zee, vanuit Zuid-Frankrijk, bracht ze 17 dagen op zee door naar Nederland, met een lading van 50.000 kg

paling, die levend en wel terugkwam. Daarna is »Helene« ingezet op Noord-Europese reizen en heeft ze gevaren tussen Engeland, Nederland, Zweden en Denemarken.

In 1948 werd het schip met 5 meter verlengd, waardoor de laadcapaciteit werd vergroot en er nog eens 12.000 kg paling kon worden vervoerd.

Johan Kuyten, Bloemendaal, is de eigenaar en reder van het schip en heeft al jarenlang een goede naam als palingexporteur. Zijn drie zonen zijn allen werkzaam in het bedrijf. Eén zoon leidt de afdeling in Engeland, een andere de afdeling in Nederland en een derde zoon, de heer Fritz Kuyten, is als manager aan boord van de "Helene". De "oude" Kuyten, zoals hij vaak wordt genoemd, heeft een vaste hand in het algemene overzicht van de activiteiten van het bedrijf, dat zich uitstrekt van de Oostzee tot de Middellandse Zee, en zelfs tot Tunesië, waar de palinghandel plaatsvindt.

Een lading ter waarde van een kwart miljoen.

Natuurlijk is er flink wat kapitaal in deze handel geïnvesteerd, met ladingen tot wel 250.000 kronen. Wanneer de "Helene" vanuit Karrebæksminde vertrekt, is ze geladen met 46.000 kg levende paling, gekocht op drie locaties in Denemarken. De reis gaat vervolgens naar Nederland, waar Kerstmis wordt gevierd voordat de reis naar de warmere streken van de Middellandse Zee wordt voortgezet. Net zoals de Nederlanders grote transoceanische sleepboten hebben, heeft ons land zich in bepaalde gevallen ook gespecialiseerd in dit beroep, en dus moet "Helene" natuurlijk worden beschouwd als een duidelijke uiting van Nederlands ondernemerschap en een waardige aanbeveling voor de kunst van de Nederlandse scheepsbouw.

Daarnaast is er tegenwoordig een vrij levendige aanvoer van paling vanuit de haven van Karrebæksminde, die zelfs een doorvoer- of verzamelhaven is geworden voor de herfstschieraal. Zo is de Deense palingkwekerij *Solglimt« hierheen gekomen en heeft paling vanuit Funen naar »Helene« verscheept. Verder is hier ook de palingkwekerij 'Vega« gevestigd, die eigendom is van palingbedrijf Th. Petersen in Kolding. Het lijkt erop dat alle gevangen schieraal vóór Kerstmis verkocht en verzonden zal worden. De prijs voor de vissers bedraagt ongeveer DKK 4,40 per kg voor de paling die gevangen wordt, een stijging ten opzichte van vorig jaar van ongeveer DKK 0,75 tot DKK 1,00. Voor sommige vissers is de vangst echter iets lager dan vorig jaar.

ORIGINELE TEKST

Karrebæksminde som en stor transit-havn for aale-handelen

»Helene« af Holland henter i disse dage 46,000 kg fede danske blankaal

Der vil være grund til at min- des Jan de Hartogs bog: »Hollands sønner« naar man med korte mellemrum har haft lejlighed til at se de to hollandske aale-kvaser, som har aflagt besøg i Karrebæksminde havn, og hvoraf den sidste lige er ankommet hertil.

For kort tid siden var »Pieter Geertruida« i havnen, og i fredags ankom en anden, motorkvasen Helene af Bloetaal, ført af en stout skipper, kapt. H. H. de Leeuw van Weenen. Han er en go???ending i Danmark, da han und? den første verdenskrig hele tiden opholdt sig med sin faders skib heroppe, hvorfor han naturligvis med hollændernes medfødte sprogtalent taler sproget særdeles godt.

Skibet har en besætning paa 4 mand og er paa 115 br. reg. t. og som en mærkværdighed kan anføres, at til trods for, at »Pieter Geertruida« nok har en større brutto register tonage, 172 tons, saa kan »Helene« alligevel laste det samme antal kg levende aal, nemlig 50,000 kg., der placeres i 16 forskellige tanke eller bassiner. I skibet er der to pumper, der er beregnet dels til fornyelse af vandet og dels til iltning, og det er paa denne maade muligt at faa udskiftet vandet suksessivt og faa tilført ?adet den fornødne ilt, saaledes at det stadig er muligt at holde liv i de store mængder aal, som her er tale om.

Populært har man vel lov til at sige, at skibet bestaar af tre dele: Agterenden — »hyttefad« og forstavn. Hyttefadet er skibets midtteri og er naturligvis gennemhullet som en si og staar paa denne maade i direkte forbindelse med det udenbords vand. Skillevæggene til bassinerne er ligeledes gennemhullet, men hullerne er selvfølgelig ikke saa store, at aalene kan passere gennem disse. Skibet er bygget af 7 mm jernplader — og for et skib til et saadant formaal er det at foretrække for træ, da dette vil kræve et langt sværere skrog, og det ville saa gaa ud over vandcirkulationen.

Fra Karrebæksminde via Holland til Middelhavet.

Fartøjet er bygget for ca. 20 aar siden og har installeret en 120 hestekraft — 3 CYL. — motor mrk. Bentz diesel. Fartøjet er i stand til at gøre en fart paa 7 sm-time til trods for, at skibets gennemhullede midteri yder stor modstand ved skibets fart gennem vandet. Naturligvis har man ogsaa forstaaet at gøre brug af de tekniske forbedringer og fremskridt, der er sket siden skibets bygning. Der er saaledes installeret en radiopejler til brug i diset -og taaget vejr.

Endvidere er der en kombineret traadløs telefonisender og modtager. Der er beboelse forude til 2 mand og agter i brobygning - gen til andre to mand: fører og disponent.. Agter for kommando- v hus og- bro, • sammenbygget med dette, er der en fiks og praktisk indrettet kabys samt en hyggelig lille salon.

»Helene« er almindeligvis beskæftiget paa fart paa Middelhavet i ca. 4 maaneder om aaret. Denne sæson begynder straks efter nytår, og paa sin sidste rejse paa Middelhavet fra Sydfrankrig havde man 17 døgn i søen til Holland og en last af 50,000 kg aal, der kom godt. frem (levende). Herefter har »Helene« været beskæftiget i nordeuropæisk fart og sejlet mellem: England, Holland, Sverige og Danmark.

I 1948 blev skibet forlænget med 5 meter, hvilket foraarsagede, at lastkapaciteten blev forøget, saaledes at den kunne medføre endnu 12,000 kg aal.

Johan Kuyten, Bloementaal, er skibets reder og ejer og har gennem et langt aaremaal haft et velanskrevet navn som aaleeksportør, og hans tre sønner er alle beskæftigede i firmaet. En søn leder afdelingen i England, en anden afdelingen i Holland og en tredje søn, mr. Fritz Kuyten, er ombord i »Helene« som disponent; medens »gamle« Kuyten, som han gerne kaldes, med sikker haand har det samlede overblik med firmaets forretninger, der strækker sig lige fra Østersøen til Middelhavet, ja, helt til Tunis drives der aalehandel.

En last til en værdi af en kvart million.

Der er naturligvis i denne handel investeret ret stor kapital, naar der er tale om laster til en værdi af op til 250,000 kroner. Naar »Helene« afsejler fra Karrebæksminde, er den tillastet med 46,000 kg levende aal, der er købt paa tre pladser i Danmark, og turen gaar saa til Holland, hvor man skal fejre julen, inden det gaar mod de varmere strøg paa Middelhavet.

Ligesom hollænderne har store transoceaniske slæbebeaade, har ogsaa dette land specialiseret sig i visse tilfælde med dette her nævnte erhverv, og mkv. »Helene« maa naturligvis siges at være et klart udtryk for hollandsk Pretagsomhed og en værdig anseelse for Hollands skibsbygningskunst.

Iøvrigt foregaar der i disse dage en ret livlig udskibning af aal fra Karrebæksminde havn, der endog er blevet transit- eller samlehavn for efteraarets blankaal, saaledes er den danske aalekvase »Solglimt« kommet hertil og har udskibet en del aal til »Helene« fra Fyen. Endvidere ligger her ogsaa kvasen »Vega«, tilhørende aalefirmaet Th. Petersen, Kolding. Det ser ud til, at alle de fangede blankaal vil blive solgte og udskibede inden jul. Prisen er ca. kr. 4,40 pr. kg til fiskerne for aalene, som de er fanget, og dette er en stigning i forhold til forrige aar paa ca. 0,75 kr. til 1,00 kr., men for visse fiskere er fangstudbyttet gaaet en del ned i forhold til i fjor.